

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De decem modis quos reseruat de[us] in remissione[m] p[e]c[ca]to[rum].
ser. xxj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

De Peccato

voluntate sed non liberando. Sic in proposito
 22. Et hoc probat auctoritate noui et veteris
 testamenti. Gererz quidē sicut habet
 Dec. xij. Perditio tua tūc ex te: tūc mō
 ex me auxilium tuū. Declara. Jre. Etate
 xliij. Ego sum qui deleo iniquitates tuas p
 pter me: et peccatorū tuorū nō recordabor.
 Noui vero testamenti in multis locis: sed
 pūne sufficiat aliquas auctoritates alle
 gare. scz Ro. iij. Iustificati gratis p gra
 tiam ipsius. Jre Ro. ix. Non est volentis
 neqz currentis sed miserantis dei. Item
 Bar. ij. Quis pōt dimittere peccata nū
 si solus deus? Prz ergo conclusio. Posset hic
 qstio pbari etiā ratione. De q vide Tho.
 i. ij. q. cxiij. arti. ij. et latius. q. cir. ar. vij. Et
 hanc veritatē plderās David postqz pec
 cavit et curatus fuit a pctō: nō regravat
 alteri nisi deo a q principalē remissionē
 pctōz psequit? est. ol. Bndic aia m. dño
 et oia q in me sunt nō. scō el. Bndic aia
 do. et nō ob. oēs re. el. q ppi. o. im. tu. q la. o.
 infir. tu. et. ps. cij. Jre anqz curat? eet pe
 cebar a deo. Miserere mei dñe qm infir.
 sum: sana me dñe qm cōtur. sunt oia ossa
 mea: et anima mea turbata est valde. Hoc
 ergo pūposito notandū q diuina elemē
 tia q nūhil omittit ad salutē nostrā: obser
 uat decē modos ad curationē pctōz actu
 aliū: ad similitudinē medicorū qui curant in
 firmos corpe: q etiā tenet decē modos.
 Primus est p sudorē. i. cōtritionē.
 Scōs est p vomitū. i. confessionē.
 Tertius est p dietā. i. abstinentiā.
 Quartus est p vncionē. i. orationē.
 Quintus est p minutionē. i. elynam.
 Sextus est p cauteriū. i. tribulationē.
 Septim⁹ ē p crister. i. p iuriarū remissi
 Octau⁹ ē p sōnū. i. p repletionē. (onē.
 Nonus est p exercitiū. i. pñiam.
 Decim⁹ est p portionē. i. eucharistiā.
 Qdēs istos decē modos tenet chūs in
 curationē aniarū a pctis. Prim⁹ mod⁹ est p
 sudorē: qñ dicit medic⁹. Cooperiat et su
 dat: et sic mali humores excut p poros et
 corpus purificat. Ita chūs curat multas
 aias infirmas ex pctis p sudorē lachrymo
 se cōtritionis. Quādo hō recordat de pec
 car: cū dolore dicit. Miser ego feci h et h
 et. et lachrymas fudit ex corde: ille lachry
 me sunt sudores anime. Iste sudor est tante

virtutis q vna gutta curat aiam ab omni
 infirmitate oim pctōz mortalium: q pctā
 mortalia sunt cōnexa ex pte remissionis.
 Sola em cōtritio remittit pctā. Et ante
 cōfessionē dixit. Confitebor. me in iusti
 meam do. et tu remis. im. pec. mei. Verūta
 mē tenet postea cōfiteri et satisficere: alio
 quin peccat mortalit. qñis pctā remissa
 nō redeant. qz actio semel extincta nō re
 utuiscit. i. qui res. s. areā. ff. de solutiōib⁹.
 Scitis quō generantur ibi sudores: illo
 mō quo chūs sudauit in nocte passiōis. de
 quo Lu. xxiij. Fact⁹ in agonia plicius or
 bar: et fac⁹ est sudor et sicut gutta sangui
 nis decurrētis in terrā. Hora agonia gra
 ce. i. bataliā. Non credatis q in chūs fuit
 tale bellū: quale est in nobis. s. cōtrad
 tionis inter sensualitatē et spū vel rōnē:
 q in chūs ita optime cōcordabant. sed bel
 lum chūs erat sensualitas ob meriti passiō
 nis: qz sciebat et videbat corā se q debebat
 caput ligari flagellari et. et tandē mori.
 Ratio hō et sensualitas videntes q debe
 bat ista sustinere: vñ restrinxerūt se: et ido
 emisit sudorē sanguinis. Iste mō debent
 generari in nob lachryme cōtritionis. Qui
 liber em debet videre corā se penāz eterne
 dānationis ex pctis sibi debitā: cogitādo.
 Miser quid dicā in iudicio: quō euadā
 de manibus demonū: et tūc veniet sudor
 lachrymarū qui deberet esse sanguineus.
 Tāta est illa pena pferim cogitādo eter
 nitatē pene. Hora exemplū horologij sa
 pientie. Exēplū etiā de Ezechia rege. iij.
 Reg. xij. Hoc mō fuit tactus Petrus qñ
 egressus foras sicut amare. Lu. xxiij. Sic
 etiā David de se dicit. Exitus aquarū de
 du. oca. met: quia nō cust. le. tu. Et subdit
 cām quare oculi sui deduxerunt istas lach
 crymas di. Iustus es dñe et rec. iudi. tu.
 Jre alibi. Lauabo p sin. noctes lec. meus
 la. me. stra. me. rigabo. Hora hic exēplum
 illius monachi: q raptus ad iudiciū vidit
 matrē suā redarguentē de negligētia et
 cōsulū maxime egit pñiam. Ps. Con
 fite timore tuo car. me. a. in. em. tu. timui.
 Et plderatione ergo iudiciū diuini hō se
 pius lachrymat. Scōs modus est per
 vomitū. Iaz scitis q qñ aliquis comedit
 nimis et habet stomachū alteratū et grauā
 tū: nec pōt digerere: nec pōt quietere: nec

pot quere dormire ppter imbastu/et si re
 cipiat porciões. remediū est euomere anq̃
 veniat ad cor venenū porciōis rē. Istō mō
 chis ordinavit p vomitū sanare animam
 Confessio em̃ nihil aliud est q̃ vomitus ei
 bonū. i. pctōz digestibilū: que sunt in sto
 macho cōficiēte. Quor potiones hō bñ
 bit infra annū. Remediū ē est ad pedes
 pffloris euomere. Confessio tenet caput
 infirmū qñ absoluit/et postea sentit se totū
 alleviatū hō. Et sic vomitus fit cū labore
 maxio qñ hō h̃z pectus stricū: ita pffloris
 fit cū labore ppter verecūdiā pffloris z dif
 famatōis suppli/ado q̃ plerūq̃ pffloris
 sudat. Auctas. Si coact⁹ fueris in eden/
 co mltū surge e medio z vome z refrige/
 ratē. Eccl. xxxj. Nota si coact⁹ fueris. Ab
 solute nullus cogit edere nisi rogando vel
 dēdō. Et cōdatis. z sic cogit comedere
 vxor a viro/et ecōuerso. z amīc⁹ ab amīco.
 Gra est de pctis: q̃a quādoq̃ quasi coacte
 hō peccat: nō quide coactioē absoluta/ q̃a
 nō esset pctm nisi esset voluntariū. xv. q. j.
 s. v. q̃a deo. z. xxij. q. iij. Habuchodofor.
 sed coactioē pditionata: q̃ nō excusat a to
 to/ h̃z a rāto. Extra. qd me. cā. e. sacris. qñ
 dicit aliq̃s amīcus amīco. Volo me vindi
 care de tali iniuria/ venias mecum: z alter
 respōdet. Non veniā: qz rē. Certe venies
 zē. z sic vadit. ecce sforza z coactio. Poti⁹
 em̃ hō debet oia mala pati/ q̃ pctō cōsen
 tire. xxij. q. v. ita ne. Item qñ aliq̃s dicit
 mulieri. Faciam⁹ mō pctm: qz null⁹ sciet.
 sforzāmini rē. Item qñ mediator dicit di
 uit. Luitas indiget pecunijs: si vult lu
 crari rē. D dicit diues/ yfura est. Nota:
 qz dicit notario q̃ tantū est rē. vel diē. D
 puerudo est sic in toto mūdo rē. Isti pre
 dicatores decipiūt nos. Vel dicunt ṽt re
 linquat eis rē. Sic miser homo ducit ad
 pctm quasi ouis ad macellū: z tandē ou
 at ad infernū. Ps. Sicut oues in inferno
 positi sunt/ mors depascet eos. Item qñ tu/
 uenis dicit alteri. Gadamus ad lupanar
 vel ad horos ad furandū fruct⁹ rē. Item
 quādo ciuis dicit alteri. Ludam⁹ ad taxil
 los. Rūdit nō qz est pctm rē. Iō ludem⁹
 z faciam⁹ honore festo: z ludis/ malus ho
 nor est rē. Ecce quō homines cogūtur ad
 peccata. sed ad illa que dei sunt nullus co
 git: nec dicit vadam⁹ ad missam: ad finis
 nē: ad pfitendū: ad cōmunicandū rē. Res
 mediū est ergo surgere e medio recedēdo
 a mala societate: z vomere pfitēdo. D be
 nedictū vomitū. Primo em̃ dolorosa pti
 tionē z lachrymas/ sequit⁹ verecūda con
 fessio z absolutio. Nō em̃ debet sacerdos
 absoluerē nisi que credit esse contritū/ et
 psequēter a deo absolutū. Vñ Greg. ij. q.
 ij. Tūc vera rē. Vide sup̃ p̃mone primo.
 pre. ij. Tercius modus p dietā. i. absti
 nentiā. Dicit medic⁹ feblicitanti. Ausert⁹
 vos: nō comedatis carnes/ fructus/ nec bi
 batis vinum: sed comedat⁹ hoc z hoc rē.
 Greg. Dignitas pditionis humane p im
 moderantiā. i. excessus lauciat: med cina
 lis parsimonie. i. dicte studio refectetur.
 Item Greg. A paradisi gaudijs p cibū ceci
 dim⁹: ad h̃z p abstinentiā resurgam⁹. Istō
 mō etiā chis sanat animā/ quādo aliq̃ vo
 luit abstinere a vitijs carnalib⁹: z ab elu car
 niū certis dieb⁹ z a volupratib⁹ mōi amo
 re chī: q̃ licet illa sint minima tamē repu
 tat magnatunc ania curat⁹. Si etiā p san
 tate corpis homo tantā dietā facit: licet sit
 delitāt⁹: q̃nto magis p sanitate anie rē.
 Dicit practice: quādo venit medic⁹ ad visi
 tandū infirmū corpe/ z iniungit sibi absti
 nentiā tot dieb⁹: q̃ modo infirm⁹ libenter
 acceptat. sed p ania qñ pfflor insūgit ietu
 nia quō se excusat: sic de elemosyna: z ra
 men p femina habēda expendit sine respo
 ctu: vel p cōiutuo: vel p vestib⁹ z pompis
 z fastu rē. Vagn⁹ defect⁹ est. Qui ē ab
 stinet amore chī curatur rē. Auctas. A.
 Charissimi obsecro vos tanq̃ aduenas z
 pegrinos abstinere voā a carnalib⁹ deside
 rijs: q̃ militāt aduers⁹ aiam/ puerfatiōes
 vestrā inter gētes habētes bonam. j. Pe.
 ij. Nota. Tanq̃ aduenas z pegrinos q̃ so
 lū in via recepiūt necessitatē: nō curāt des
 licamētis nec volupratib⁹. sic nos q̃ sum⁹
 viatores: qz nō habem⁹ hic ciuitatē manē
 tem: sed futurā inq̃rim⁹. Heb. xij. Dom⁹
 aut nostra est in celo. In domo patr⁹ mei
 man. multe sunt. Jo. xij. Debemus rē.
 Quartus mod⁹ est p vnctionē. Quan
 do virtus est cōstipata: vel caro tumescit
 in vulnerib⁹. medici vngunt rē. Istō mō
 chis curat aias. Unguentū est oīo. Ber.
 Dico vngit. Quādo ē aliq̃s orat p pecc
 n ij

De Peccato

catoy remissione cogitās q̄ videt chistū
fratū cōtra se tūc curat. Exemplū de illo
pētoze supbo: de q̄ Dar. xviij. Dic histō
rīā, qui dixit orando p̄strat corā dño. Pa
tentiā habet in me / et oīa reddā tibi. P̄ns
aut̄ dedit plus q̄ petijt: q̄ totū debitu di
misi ei. Et nota q̄ nō soluz oratio sua / sed
etiā oratio / et meriti alioy est efficax ad re
missione pētoz. Luc. v. Quoy fide vt vi
dit / ait palytico. Hō remittitur tibi pēta
tua. Dic histōriā. Gū de Carolo magno
audita est vox. Egidij merito Caroli pē
cata dimitto. Sic orōne bti Andree de
pepercit cū dā sēni Nicolao rē. Sic orā
tione Gregorij ania Traiani impatoris sal
uata est. Sic de illo scō patre q̄ p socio
q̄ fornicatus est fecit p̄niam orōne: de
p̄tius est socio eius p̄ter eū. Irē nota
exēplū de illo scō patre: q̄ tenrat de luru
ria recessit a cella vt irer ad seculū. deinde
in via cōuerſus redijt ad cellā: et rādiu oīa
uit quousq̄ pētm fuit sibi remissus. q̄ co
gnouit ex accēſione lumis in lucerna quā
posuit in cacabo siue olla: vt in viti patrū
legit. S; oratio vīa nihil valer: q̄ quādo
induitis vos / tūc oratis rē. Lū reuerētia
Goretis / tūc dimittent vobis pēta. Aus
ctouitas. Vnguētari faciet pigmēra sua /
uia / et ynciones cōficer sanitaris. Eccl̄s
xxvii. ¶ Quintus modus p̄ minutionē:
q̄ qui hnt sanguinē corruptū v̄l abundat
sanguine rē. Istō mō chīs curat animas.
Minutio est elyna q̄ in duobz casibus est
necessaria. Primo si abundat: q̄a de super
fluo indigent est elyna fienda. Secdo ei q̄
est in extrema necessitate: alit dare elynā
est in cōsilio. Sed si habetis sanguinē cor
ruptū. / de male ablatis. q̄ si sunt certe p̄
sone quibz debent / debet restituere illis.
alioqn si sunt incerte / debetis pauperibz
erogare. Extra de vsu. c. cū tu. de iudeis.
c. cū sit. alioqn si hoc nō facit: corruptent
diuitie / et cōsequēter corrūpunt anias ves
tras. Dicit diues. Et qd est mibi expēde
re q̄nquaginta florenos vt habeā istā puel
lam / vel viduā rē. Vel vt vindicā me de
inimico rē. Iō ossa guardādo pauperibz
in redēptionē captiuoy v̄l maritagiū rē.
Siat ergo ista minutio de vena cordis: q̄a
vbi est thesaur? tu? / ibi est cor tuū. Dar.
vi. De ista minutione dicit chīs. Qd sup

est date elemosynā: et ecce oīa mīda sunt
vobis. Luc. xi. Nota qd sup est: nō dicit q̄
expolletis vos / nec vxoī: nec filios: quia
nō esset bonū totū sanguinē per minutio
nē effundere: sed tū illū qui supfluous est.
S; quidā de supfluo pascunt canes / sal
cones: et in vanitatibz expendūt rē. sed p
chīs et p ania sua nihil rē. Dic vt expedit
Iō Dan. iij. Peccata tua elemosynis rei
dime: et iniquitates tuas misericordiā pau
perum. ¶ Sextus modus p̄ cauterium.
Quādo em aliquis habet plagā infistula
ram et corruptā: oportet per cauteriū eū
ferro ignito de ossibus extrahere fistulas:
medicina est valde dolorosa. Istō modo
chistus sanat illos qui sunt infistulati. /
corrupti et inueterati in peccat. Si dicit
eis. Et quare rē. Respondent ei ira. Pla
datis et faciat: sacra vestra: q̄ ita bene sal
uabor sicut et vos rē. ¶ Dicit chīs. Iste in
diger cauterio. i. tribulatione. Frangit sibi
tibiaz vel brachiū: vel mittit infirmitatē
rē. et tunc cōuerſus et confitetur. Ide de mul
lieribz que nec p̄ predicatorēs / nec cōfesso
res volunt dimittere vanitates. sed chīs
cauterio cancri vel leprosi / sanat v̄l mittit
in oculū eius vna de margarit: quas pos
tabat in pectore vel manica. Bona est tri
bulatio corporis q̄ sanat animā. Et nota q̄
quādo peccator ad hūmōi tribulationē nō
sanatur: non expectat aliud nisi iram dei.
Exemplū de Pharaone / qui nō est corat
ptus ad flagella dei. Et iō postea submer
sus fuit in mari rubro cū toto suo exercitu
q̄uis nō oēs dānari fuerūt: vt de Hiero.
xxij. q. v. qd ergo. Iō dicit. Brūs inquit
homo qui corripit a dño. Inreparationē
ergo domini ne reprobes: quia ipse vulne
rat et medetur / percutit et man? eius sana
bunt. Job. v. Item Tob. iij. Cum iratus
fueris / misericordiā facis. ¶ Septimus
modus est p̄ cristēre. Medicina est vere
cunda: sed dicunt medici q̄ est valde proſi
cua. Ecce hic remissio iniuriarū. Quādo
mali humores nō possunt exire de corpe:
datur cristēre. Ita q̄ habet odiū vel ranco
rē in corde. ¶ Mala materia est et venena
ta. Remediū est recipere cristēre. Scitis
q̄ cristēre cōponit de multis materiis. ¶
dicit hō: quō possem remittere iniuriā vel
mortē p̄is mei v̄l fratris rē. Recipiant

